Oświadczenie złożone
przez senatora Rafała Muchackiego
na 49. posiedzeniu Senatu
w dniu 20 lutego 2014 r.

Oświadczenie skierowane do pełniącej obowiązki prezes Urzędu Zamówień Publicznych Izabeli Jakubowskiej

Szanowna Pani Prezes!

Prawo zamówień publicznych stanowi, że umowa zawarta na gruncie tej ustawy może zostać zmieniona jedynie co do jej nieistotnych postanowień, chyba że możliwość takiej zmiany została określona przy ogłaszaniu przetargu. Nie budzi wątpliwości to, że wynagrodzenie wykonawcy co do zasady nie podlega zwiększeniu.

Szpitale prowadzone w formie samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej są zazwyczaj dłużnikami z tytułu wykonanych przez wykonawców dostaw lub usług. Ze względu na permanentne problemy finansowe SP ZOZ wiele z nich nie jest w stanie utrzymać płynności finansowej i na bieżąco regulować zobowiązań. Z tytułu opóźnienia w zapłacie naliczane są odsetki. Jednakże w odróżnieniu od typowych dłużników wierzyciele szpitali nie mogą sprzedać swoich wierzytelności z racji ograniczeń nałożonych w ustawie o działalności leczniczej, stanowi o tym art. 54 ust. 5 ustawy.

W tej sytuacji wierzyciele szpitali proponują szpitalom zawarcie umowy nowacyjnej, która ma na celu rozłożenie zadłużenia na raty oraz określenie realnych terminów spłaty zadłużenia.

Zasadnicze pytanie, jakie pojawia się przy okazji podpisywania tego rodzaju umów, dotyczy tego, czy dopuszczalne jest, aby umowa nowacyjna zobowiązywała szpital (SP ZOZ) do zapłaty prowizji z tytułu rozratowania długu.

Zaznaczam, że taka umowa nowacyjna nie przewiduje rezygnacji choćby z części należnych odsetek, co więcej, w przypadku opóźnień z płatnością umowa wprowadza obowiązek zapłaty odsetek ustawowych w wysokości ich półtorakrotności, gdy tymczasem pierwotna umowa, ta o udzielenie zamówienia publicznego, za opóźnienie w zapłacie przewidywała odsetki w wysokości ustawowej.

Można też przyjąć, że umowa nowacyjna powoduje wygaśnięcie dotychczasowego zobowiązania, wynikającego z udzielenia zamówienia publicznego, i jej zawarcie mogłoby być rozpatrywane jedynie w zakresie ustawy o finansach publicznych, czyli racjonalności i gospodarności przy zawieraniu takiej umowy. Jest oczywiste, że wierzyciel szpitala (SP ZOZ), który gotowy jest na ustępstwa wobec niesolidnego dłużnika, również powinien uzyskać jakąś korzyść z tytułu korzystania przez szpital z jego kapitału. Gdy zatem idzie o samą racjonalność zapłaty prowizji w zamian za rozratowanie długu i uniknięcie procedury sądowej oraz egzekucyjnej, nie powinno budzić wątpliwości to, że jest to dobre rozwiązanie.

W związku z przedstawionymi wątpliwościami proszę o udzielenie wyjaśnień, czy w opisanym na wstępie stanie faktycznym dopuszczalne jest wskazanie w umowie nowacyjnej dodatkowego wynagrodzenia, prowizji z tytułu rozratowania długu szpitala.

Z poważaniem
Rafał Muchacki